

Mede

Mogelijk
Maken

Winter
2020

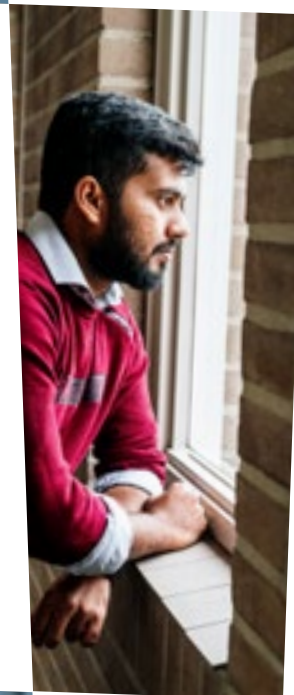
*'Ik ben het zo zat
om hier illegaal te zijn'*

De 27-jarige San zit vast tussen twee werelden: India en Nederland. Zes jaar geleden vluchtte hij halsoverkop uit India, omdat zijn vader werd verdacht van betrokkenheid bij de Tamil Tijgers in Sri Lanka. De Tamil Tijgers worden in India beschouwd als een criminele organisatie. 'Op een dag kwamen drie politieagenten naar ons huis en arresteerden mijn vader', vertelt San. 'Ze deporteerden hem naar Sri Lanka, en kwamen terug voor mij. De politie geloofde me niet toen ik vertelde dat ik niets van Sri Lanka weet en daar nooit ben geweest. Ze trokken mijn Indiase nationaliteit in. Vanaf dat moment was ik staatloos.' Toen ze San wilden deporteren, vluchtte hij naar Nederland.

Eenmaal in Nederland kreeg hij geen verblijfsvergunning. 'Ik ben een rechtszaak gestart in India om mijn nationaliteit terug te krijgen. Maar de jaren gaan voorbij zonder antwoord en ik zit nog steeds vast in niemandsland. Vorig jaar kreeg ik, dankzij het Rode Kruis, een teken van leven van mijn vader. Hij is teruggereisd naar India, maar heeft het daar niet makkelijk als ongedocumenteerde. In India was ik op mijn twintigste al eigenaar van een taxibedrijf. Maar hier kan ik niets, heb ik geen bestaansrecht.

Dankzij de organisatie Vluchtelingen in de Knel houd ik hoop op nieuwe ontwikkelingen in mijn proces. Ze geven me het gevoel dat ze volledig achter mij staan.' ◀

Lees meer over San in de openingsreportage op bladzijde 4

Omarm thuis

Beste Medelezers!

Kerst vieren in coronatijd: het klinkt als een paradox. Tijdens de feestdagen willen we samen zijn, samen eten, samen vieren. Maar dit jaar moeten we juist afstand houden. Misschien vier je kerst daarom alleen met je eigen gezin, of nodig je dierbare familieleden uit voor een digitaal diner. Misschien moet je in je eentje het beste ervan maken. Het wordt hoe dan ook een vreemde afsluiting van een nog vreemder jaar.

Als jij en je dierbaren in goede gezondheid zijn, hoop ik dat je toch geluk en dankbaarheid kunt voelen. Maak het thuis gezellig en geniet van de fijne dagen. En sta een moment stil bij de mensen in Nederland die kerst al jaren niet thuis kunnen vieren. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de Indiase vluchteling San, die in het coververhaal en op pagina 4 vertelt dat hij niet terug mag naar zijn thuisland. En aan de Irakese vader Azeez, die zijn vrouw en kinderen al zes jaar niet heeft kunnen vasthouden omdat hij op de vlucht is voor Iraakse militairen. Ook zijn verhaal lees je op pagina 4. Daarnaast maak ik me zorgen om de groeiende groep dak- en thuisloze jongeren in ons land. Ze moeten

zichzelf zien te redden, elke dag weer. Dat kerst dit jaar anders dan normaal is, zal waarschijnlijk niet hun grootste kopzorg zijn.

Henriëtte Hulsebosch
Directeur Kansfonds

In deze *Mede* lees je over de bijzondere projecten waar thuisloze mensen steun vinden. Waar naar ze geluisterd wordt, zonder oordeel. En waar ze de oprechte vraag krijgen: 'Wat is jouw verhaal?'. Zanger en acteur Stef Bos legt op pagina 12 de kracht van deze vraag uit.

Hij vindt zelfs dat deze vraag de kern is van goed samenleven. Misschien kunnen we ons daar wat extra op focussen de komende tijd. Want gelukkig is fysiek contact geen vereiste om naar een ander te kunnen luisteren.

4

Organisatie Vluchtelingen in de Knel: 'Soms ontdekken we dat tijdens het juridische proces nog niet alles is gedaan om het verslag van een vluchteling te onderbouwen'

12

Zanger Stef Bos: 'De Afrikaanse filosofie Ubuntu leert me dat ik pas wat betekenen als ik deel uitmaak van een gemeenschap'

Myrte Lucassen van Kansfonds: 'Dak- en thuisloze jongeren verdienen dat we alles voor ze uit de kast trekken'

COLOFON

Tekst en concept
Schrijf-Schrijf
Verder werkten mee
Marc van de Ven
Eindredactie
Kansfonds en Hilde Duyx
Vormgeving
Autobahn
Fotografie
Maartje Brockbernd, Gerritjan Huinink en Sanne Zurné
Illustraties
Ted Struwer
Drukwerk
Altijdrukwerk

Mede | zevende jaargang | nummer 27 | winter 2020

Mede is het relatiemagazine van Kansfonds. **Mede** verschijnt vier keer per jaar en heeft een oplage van 1800 magazines. Kansfonds werkt aan een samenleving waarin mensen omzien naar elkaar, zodat kwetsbare mensen niet buitengesloten raken. Jaarlijks steunt het fonds zo'n 500 projecten van betrokken mensen die zich daarvoor inzetten.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Schenken en nalatenschappen
Erika van Harten
e.vanharten@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Abonnee van Mede worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar **mede@kansfonds.nl**

f //kansfonds
i //kansfonds
t @kansfonds
in /company/kansfonds

Kansfonds is verhuisd!

We hebben ons kantoor aan de Utrechtseweg ingeruild voor een vleugel in Gebouw M. Het pand staat midden in het centrum van Hilversum en voelt meteen als thuis. Het is naast een mooie plek óók een handige. KRO-NCRV huist hier namelijk ook, en daar werken we intensief mee samen.

Ons nieuwe bezoekadres is sinds 7 december 2020: 's-Gravelandseweg 80, 1217 EW Hilversum

Ons postadres blijft hetzelfde:
Postbus 156, 1200 AD Hilversum

Vast tussen twee werelden

Je bent op de vlucht, omdat het in je thuisland niet veilig is. Maar eenmaal in Nederland hoor je dat je terug moet: er is te weinig bewijs dat je in je eigen land gevaar loopt. Zelf weet je dat teruggaan levensgevaarlijk is. Dus blijf je. Een leven onder de radar begint. De Eindhovense organisatie Vluchtelingen in de Knel komt op voor de juridische, medische en sociale rechten van deze ongedocumenteerden.

Op een doordeweekse ochtend in Bagdad maakt de Irakese Azeez (48) zich klaar voor een nieuwe dag op kantoor. Hij werkt als tolk bij de Britse ambassade in Irak. Net voordat hij wil vertrekken, vindt hij een brief bij de poort van zijn huis. Hij leest en blijft stokstijf staan. Hij moet naar het hoofdkantoor van de Iraakse milities komen, om informatie door te geven over de Britse en Amerikaanse troepen in Irak. Hij laat de brief gelijk aan zijn vrouw en moeder lezen. Ze zijn in shock. Zijn moeder zegt dat hij direct moet vluchten. Ze zullen hem martelen. Hij heeft geen keuze. Hij kust zijn gezin gedag en vertrekt naar de grens.

Nu zit Azeez 'vast' in Nederland – zijn familie heeft hij na die bewuste ochtend in 2015 niet meer gezien. Zijn asielaanvraag in Nederland werd afgewezen, omdat hij niet kon aantonen dat hij bij de Britse ambassade werkte en gevaar loopt. Maar teruggaan naar zijn vrouw en kinderen is geen optie. Wat nu?

Bewijs het maar

Via zijn netwerk komt Azeez in contact met de organisatie Vluchtelingen in de Knel. Daar maken ze dit soort situaties helaas vaak genoeg mee. 'Soms ontdekken we dat tijdens het juridische proces nog niet alles uit de kast is gehaald om iemands verhaal te onderbouwen', vertelt Anoeshka Gehring, coördinator van Vluchtelingen in de Knel. 'Asieladvocaten werken onder hoge tijdsdruk. Zij kunnen niet altijd binnen de IND-deadlines alle benodigde informatie verzamelen. Als wij in het verhaal van de afgewezen vluchteling een aanknopingspunt zien om nieuw bewijsmateriaal te verzamelen voor zijn relaas, gaan we aan de slag.'

Ook in de zaak van Azeez zagen ze een aanknopingspunt. 'Hij werkte via een Brits detachingsbureau voor de ambassade. Hier wilde ik bewijsmateriaal van verzamelen, maar ik kreeg geen contact met die partij. Uiteindelijk heb ik een klacht ingediend bij de Britse Autoriteit Persoonsgegevens. Dat was een goede zet. Het detachingsbureau verklaarde opeens wel dat Azeez daar gewerkt had.'

En dat biedt hoop voor een tweede asielprocedure. Anoeshka: 'De IND heeft namelijk tijdens het eerste proces niet naar de dreigbrief gekeken, omdat ze

'We proberen iedereen in beweging te houden, als wapen tegen het lange wachten'

FOTOPROJECT (ON)GEZIEN

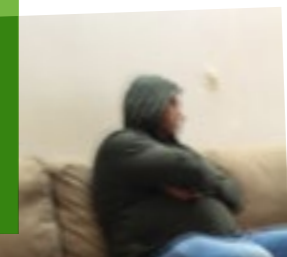
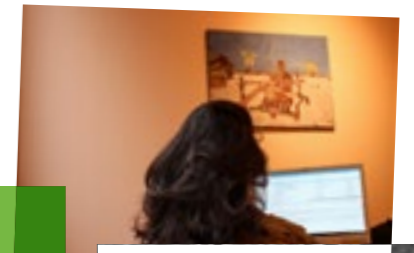
Vluchtelingen in de Knel heeft al heel lang een wens. Ze willen de verhalen van hun cliënten een podium geven en zo laten zien dat ze niet in Nederland zijn om te profiteren, maar omdat het niet anders kan. Anoeshka: 'Dat is best lastig. Deze groep leeft onder de radar. Ze zijn onrechtmatig in Nederland, en bang dat ze opgepakt worden en in de vreemdelingendetentie belanden.' Samen met het Van Abbemuseum in Eindhoven bedachten ze *(On)gezien*. Een bijzonder project, waarin zeven cliënten hun verhaal delen via fotografie en gesproken woord.

De cliënten kregen daarvoor workshops van professionele fotografen, die hen leerden hoe ze hun verhaal (anoniem) konden vastleggen. Via hun foto's laten ze zien wat hun angsten en dromen zijn. De foto's hebben vorig jaar twee maanden in het Van Abbemuseum gehangen. Ook is er een boekje uitgebracht als promotiemateriaal. Kansfonds financierde mee. 'Bij de uitgang van de expositie hadden we een notitieboek neergelegd waar bezoekers reacties in konden achterlaten. Die waren heel mooi. Iemand schreef: "Je leeft in dezelfde stad, gaat naar dezelfde supermarkt, maar toch weet je niet van elkaars bestaan. Ik ben me nu opeens bewust van een nieuwe groep Eindhovenaren."

niet wisten of Azeez daadwerkelijk bij de ambassade werkte. Nu hebben we meer bewijs.' Daarnaast regelt Vluchtelingen in de Knel een expert uit Irak, die het type dreigbrief van de milities kan verklaren in relatie tot de situatie in Irak. Het geldt als ondersteunend bewijsmateriaal om aan te tonen hoe gevaarlijk die brief is voor Azeez. De kosten voor het inschakelen van een expert betalen zij voor hem.

Kwetsbaar bestaan

De juridisch medewerkers van Vluchtelingen in de Knel bewijzen: uitgeprocedeerd betekent niet automatisch uitgeprocedeerd. De organisatie komt op voor de juridische, medische en sociale rechten van vluchtelingen. Sommige vluchtelingen blijven na afwijzing van hun asielaanvraag noodgedwongen in Nederland wonen. Ze zijn bang om in hun thuisland vervolgd of vermoord te worden en hopen op een tweede procedure.

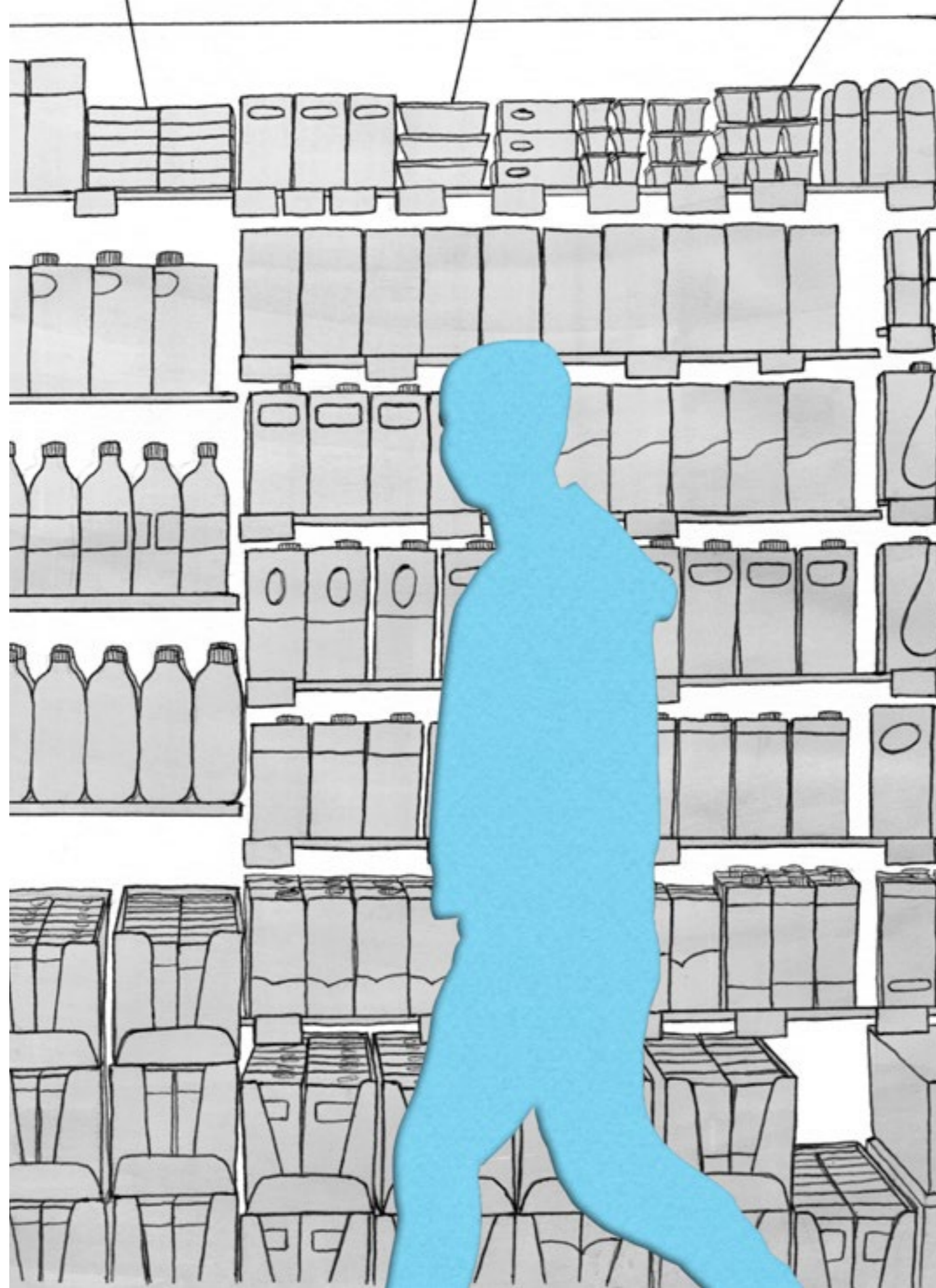
Maar het lange wachten zorgt voor veel onzekerheid en verdriet. Ze hebben geen slaapplek, zijn ver weg van huis en familie, mogen geen werk zoeken en niet studeren. Hun leven staat stil en dat maakt ze kwetsbaar. De opgelopen trauma's en de uitzichtloosheid van hun verblijf kunnen leiden tot allerlei psychische problemen. Daarom biedt Vluchtelingen in de Knel ook psychosociale begeleiding en opvangplekken aan.

Wapen tegen het wachten

Iedereen die aanklopt bij de organisatie, krijgt een training Toekomstoriëntatie, waarin ze leren wat hun basisrechten zijn. Zo heeft iedere ongedocumenteerde bijvoorbeeld het recht om een huisarts te bezoeken. De organisatie heeft een medisch loket en fungeert vaak als tussenpersoon bij een zorgvraag. 'Ook praten we over hun mogelijkheden voor zelfontwikkeling in de tussentijd', zegt sociaal begeleider Ihab Bakir. 'We proberen iedereen in beweging te houden, als wapen tegen het lange wachten. Voor sommigen regelen we een cursus of andere activiteit. Bij een aantal hogescholen en universiteiten in de omgeving hebben we een paar studieplekken voor ongedocumenteerden toegewezen gekregen. Dat is heel fijn.'

Meer dan een dossier

De 27-jarige San uit India is blij dat hij de tijd kon doden met studeren. Dankzij de organisatie volgde hij verschillende vakken van de studie Immigration Law aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. 'Dat was goede afleiding. Ik zit al zes jaar vast tussen twee werelden. Ik mag niet in Nederland wonen, en India weigert mijn paspoort terug te geven.'

'Ik ben het zo zat om hier illegaal te zijn'

Lees het hele verhaal van de Indiase San op de flap aan de cover

'Als ik bel met mijn Indiase vrienden, hoor ik hoe zij daar iets van hun leven maken. Ze hebben een baan en een mooi huis. Ik ben blij voor hen, maar zelf voel ik me zo waardeloos. Gelukkig heb ik hier de afgelopen jaren goede mensen ontmoet, zoals een pastoor, wat studievrienden en mijn begeleider Pouya van Vluchtelingen in de Knel. Zij steunen me, en helpen me focussen op de positieve dingen. Momenteel proberen we een 'verblijfsvergunning buiten schuld' te regelen. Als dat lukt, krijg ik een verblijfsvergunning voor een jaar. Ik probeer de hoop niet te verliezen. De mensen om me heen helpen me daarbij. Ze geven me het gevoel dat ik meer ben dan een dossier.'

KANSFONDS STEUNT VLUCHTELINGEN IN DE KNEL

Kansfonds steunde in 2019 fotoproject *(On)gezien* en verstrekte in 2020 een exploitatiebijdrage aan Vluchtelingen in de Knel. 'Deze organisatie behartigt al jaren de belangen van vluchtelingen die niet terug kunnen naar hun thuisland', zegt **Kurdestan Smit**, projectadviseur bij Kansfonds. 'Zonder papieren valt deze groep bijna overal buiten. Daarom steunen we specifiek projecten die vluchtelingen helpen om aan hun toekomst te werken. Samenleven doe je immers samen. We zetten in op waardigheid, eigen kracht en zelfregie. Activiteiten waarmee vluchtelingen weer grip krijgen op hun leven zijn van groot belang voor hun welzijn. Vluchtelingen in de Knel weet mensen in beweging te krijgen. Mensen uit hun isolement te halen en hoop te bieden. Met project *(On)gezien* geven ze een stem aan een groep die geen stem heeft.'

Alle jongeren een thuis

Nederland telt ruim twaalfduizend geregistreerde dak- en thuisloze jongeren. En dat aantal blijft groeien. Met het nieuwe programma *Alle jongeren een thuis* gaat Kansfonds samen met vijftien projecten aan de slag met een ogenschijnlijk onoplosbaar probleem. Projectadviseur **Myrte Lucassen** legt uit hoe.

Meer dan twaalfduizend jongeren in Nederland hebben geen dak boven hun hoofd. Ze leven op straat, slapen in de nachtopvang of bij bekenden op de bank. De afgelopen jaren steunde Kansfonds veel projecten voor dak- en thuisloze jongeren. Die draaiden vooral om zelfvertrouwen vergroten en talent ontwikkelen. Hoe goed die projecten ook zijn, het aantal dak- en thuisloze jongeren blijft groeien. 'Dus besloten we: we moeten méér doen', zegt Myrte. 'Onze visie is dat ieder mens telt en recht heeft op een menswaardig bestaan. Vanuit die gedachte zien we een samenleving voor ons waarin iedereen een thuis heeft. Dé basis van ons nieuwe programma *Alle jongeren een thuis*.'

Anders denken

Alle dak- en thuisloze jongeren een thuis geven is geen gemakkelijke opgave. De Nederlandse overheid en samenleving breken er al jaren het hoofd over. De problemen zijn complex en raken verschillende thema's, zoals een tekort aan huisvesting, oplopende schulden en een mismatch met onderwijs. Daardoor zijn er veel verschillende partijen betrokken. Tijd voor een heel andere aanpak. 'Om te beginnen bundelen we onze krachten met vijftien projecten, die we samen met voormalig dak- en thuisloze jongeren selecteerden', vertelt Myrte. 'Met die projecten werken we aan een nieuw perspectief. We zijn bereid om stoere, vernieuwende ideeën te steunen die niemand kan of durft te financieren. Denk aan een minimahypotheek verstrekken aan tienermoeders, of leegstaande kantoren laten ombouwen tot woningen voor jongeren.'

Anders doen

Kansfonds kiest met het programma voor een andere manier van werken. 'Alle jongeren een thuis draait om uitproberen', legt Myrte uit. 'Wat niet werkt laten we achter ons, wat wel werkt nemen we mee. De projecten toetsen hun ideeën meteen in de praktijk en delen hun bevindingen ook onderling tijdens speciale sessies, zodat ze nog sneller wijzer worden. Door andere partners te laten aansluiten bij die sessies, hopen we dat de kennis doorsijpelt, bijvoorbeeld naar gemeenten.'

Alles uit de kast

'Laatst zei iemand: jullie trekken wel een grote broek aan', zegt Myrte glimlachend. 'En misschien is dat wel zo. Maar dak- en thuisloze jongeren verdienen dat we álles voor ze uit de kast trekken. Iedere jongere heeft een thuis nodig. Natuurlijk kost het tijd om dat voor elkaar te krijgen. Als we gedurende deze vijf jaar meer mensen aan ons weten te binden die dit ook vinden en met ons mee gaan doen, zijn we al goed bezig. En dan denk ik niet alleen aan projectpartners, maar ook aan werkgevers, die ene gemeenteambtenaar, een zorginstelling, opvanglocaties, noem maar op. Alleen een gezamenlijke inspanning kan ervoor zorgen dat er geen jongere meer op straat komt te staan'. ◀

LEES VERDER!

Meer weten, of een bijdrage leveren aan dit vernieuwende programma? Ga naar kansfonds.nl/allejongereneenthuis of scan de QR-code met de camera van je telefoon.

Naam: Myrte Lucassen
Functie: projectadviseur
Moeder van twee (3 en 1 jaar)
Hobby's: muziek en wandelen

Wat is een thuis?

Een thuis is meer dan een dak boven je hoofd, deelden dakloze- en thuisloze jongeren met ons. Hun wensen en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens brachten ons op de bouwstenen van ons programma:

- Een dak boven je hoofd
- Toekomstperspectief
- Bestaanszekerheid (een inkomen, geen schulden)
- Ondersteuning en zorg (één vast contactpersoon, informeel netwerk)
- Talentontwikkeling (zelfvertrouwen, ervaringsdeskundigheid)

Onze adviseur: de Wijze Raad

Een plan kan op papier goed in elkaar steken, maar als het niet aansluit bij de doelgroep heeft het weinig zin. Daarom vroegen we hulp van ervaringsdeskundigen bij de selectie van de projecten. Zes jongeren die in het verleden dak- of thuisloos waren, vormen nu onze Wijze Raad. Zij kijken door hun eigen bril naar projecten: passen die bij de leefwereld van dak- en thuisloze jongeren? Had ik er zelf wat aan gehad toen ik zo leefde?

Onze onderzoekspartner: het Instituut voor Publieke Waarden

IPW is een autoriteit in het vinden van duurzame oplossingen voor publieke problemen. Samen met hen gaan we actieonderzoek uitvoeren, om te ontdekken wat werkt voor jongeren en waarom iets werkt. Hierdoor zullen de projecten snel de effecten zien van hun inspanningen en worden de geleerde lessen gedeeld.

‘Mensen zijn maar blaadjes aan een boom’

Wat is jouw verhaal? Die vraag stelt liedjeschrijver **Stef Bos** in de tv-serie *Serenade van Stef*. Hij sprak met mensen die het moeilijk hebben of hadden in hun leven, zoals de ex-dakloze jongen Jeffrey of de Eritrese Abraham die 25 jaar in Rotterdam als ongedocumenteerde leefde. ‘Het is bijzonder als mensen je zo dichtbij laten. Ik voelde me een journalist van de ziel.’

‘Ik vroeg me af: hoe zou ik omgaan met zulke tegenslagen in mijn leven?’

Sinds de coronacrisis kreeg Stef amper een letter op papier. Het gebrek aan mensen om hem heen betekende voor hem ook een gebrek aan inspiratie. Maar dan vragen KRO-NCRV en Kansfonds hem voor *Serenade van Stef* en gaat het weer stromen. De liedjesschrijver spreekt met zijn gasten over hoop en omzien naar elkaar. Na elke ontmoeting componeert hij samen met zijn band een inspirerend lied, waarmee hij zijn gast verrast. ‘Deze mensen planten met hun verhalen zaadjes in mijn hoofd. Ik wil daar de mooiste bloemen van maken. Ze lieten me inzien dat je leven in een fractie van een seconde van richting kan veranderen. Door het noodlot of een ongelukkige afslag. Hun verhalen zijn als een spiegel. Ik vraag me af: hoe zou ik omgaan met zulke tegenslagen in mijn leven? Zou ik als ik bijna helemaal verlamd was net zo positief in het leven kunnen staan? Dat hoor je terug in mijn serenades. Zo zing ik: “Leer me dansen als ik niet meer bewegen kan.”’ Ook nu de serie is afgelopen blijven de liedjes komen. ‘Dan lig ik in bed na te denken over mensen in de psychiatrie, en hoe dun het lijntje is tussen wat waar is en wat niet. Ik weet dan: dit wordt een liedje. Ga maar rustig slapen, het vliegt vanzelf naar me toe.’

Elkaars verhaal kennen

‘What’s your story?’ Stef kreeg de vraag zelf ook vaak toen hij door Afrika reisde, op zoek naar muziek. In elk dorp was het vaste prik. ‘Ik kwam in een wereld waarin het traditie is om levensverhalen te delen, in gesprekken en via muziek. Je wereld in perspectief plaatsen, je medemens echt als naaste ervaren. Ik werd daar erg gelukkig van. Elkaars verhaal kennen: dáár draait goed samenleven volgens mij om.’

Tijdens deze reizen ontdekte Stef hoe belangrijk het is om je onderdeel te voelen van een samenleving. ‘De Afrikaanse filosofie Ubuntu gaat uit van het idee dat alles en iedereen samenhangt – mens, dier en natuur. Mensen zijn maar blaadjes aan een boom. De blaadjes vallen en vergaan, maar de boom blijft. Een mooi voorbeeld van Ubuntu vind ik president Nyerere van Tanzania. Nadat hij de verkiezingen had verloren, keerde hij terug naar zijn vroegere hutje op het platteland. De machtigste man van een land die zich zo dienstbaar opstelt aan de gemeenschap: zo hoort het te zijn. Ik zou graag in zo’n samenleving leven.’

1961

Geboren in Veenendaal

1979

Start de lerarenopleiding in Utrecht

1984

Gaat naar de theateropleiding in Antwerpen (Kleinkunst)

1989

Zangeres Ingeborg zingt zijn liedje *Door de wind* op het Eurovisie Songfestival

1990

Papa komt uit, zijn eerste hit

1994

Brengt zijn derde cd uit: *Vuur*, geïnspireerd op zijn reizen door West- en Zuid-Afrika

1994

Toert door theaters in Nederland en Zuid-Afrika

1997

Maakt met zijn vroegere leraar Johan Verminnen de voorstelling *In het licht van zijn schaduw*, gebaseerd op het werk van Jacques Brel

2000

Wint een Gouden Harp voor zijn oeuvre

2001

Verliest zijn stem en schrijft zijn eerste boek *Gebroken zinnen*

2001-2020

Maakt veel albums en toert door theaters

2020

Werkt mee aan tv-programma's *Beste Zangers* en *Serenade van Stef*

‘De verhalen van deze mensen planten zaadjes in mijn hoofd. Ik wil daar de mooiste bloemen van maken’

Niet van mij, maar van ons

‘Ubuntu leert me dat ik pas wat beteken als ik deel uitmaak van een gemeenschap. In kleine Afrikaanse gemeenschappen verhouden mensen zich rechtstreeks tot elkaar. Verkoop je als ondernemer rotte vis, dan krijg je dat meteen te horen. In het westen hebben families, vrienden en burens veel voor elkaar over. Maar bedrijven, ziekenhuizen, scholen en asielzoekerscentra zijn zo groot dat ze die verantwoordelijkheid veel minder voelen. Dat is jammer. Kijk maar eens wat er gebeurt als je een vluchteling onderdak geeft in een dorpje in Zeeland in plaats van in een asielzoekerscentrum. Dan zul je zien hoe liefdevol hij wordt opgenomen en hoe snel hij integreert. Ubuntu heeft ook mijn blik op bezit veranderd. Wil een muzikant mijn liedje gebruiken en veranderen? Prima. Het is niet van mij, het is van “ons”.’

Thuis in Zuid-Afrika

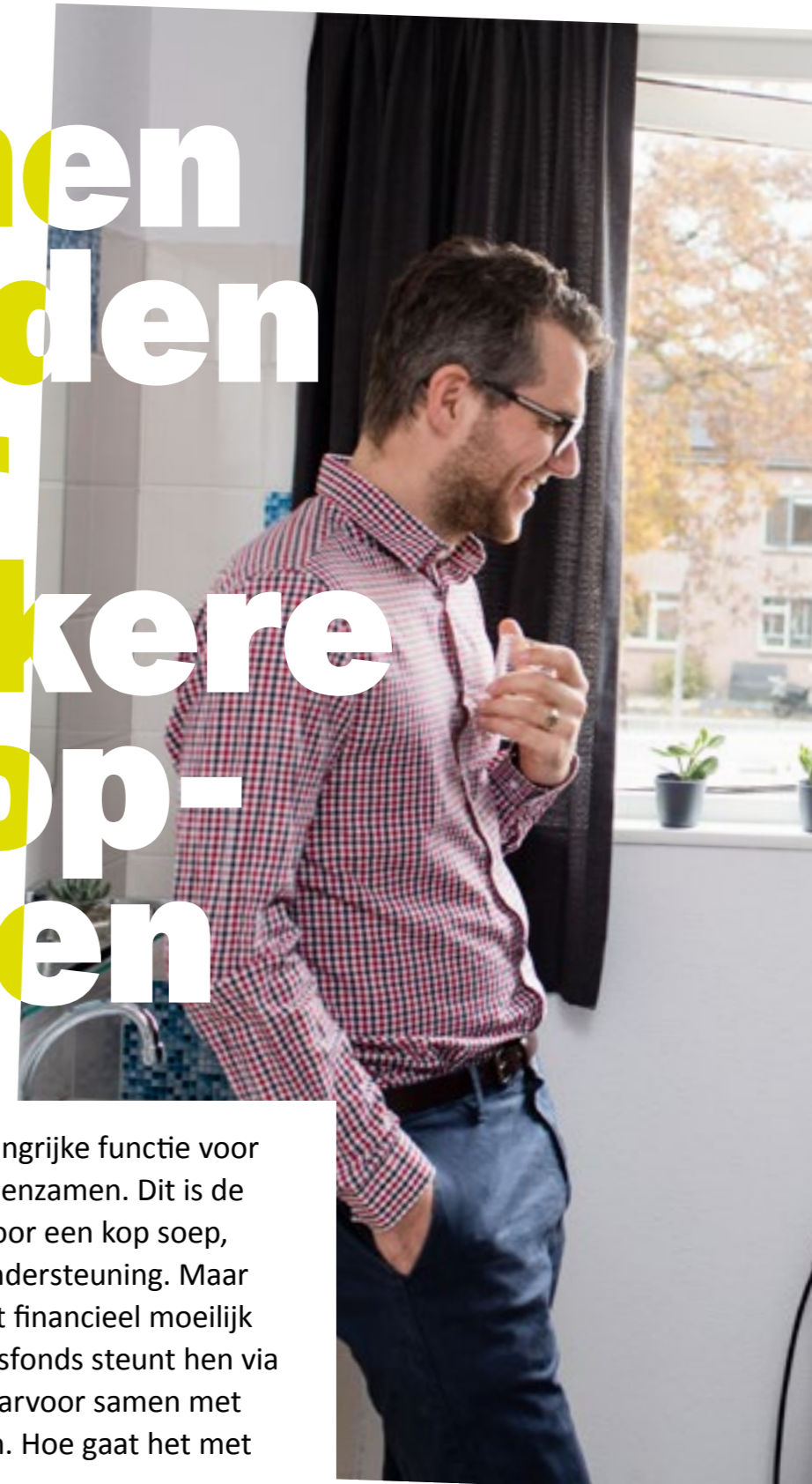
Stef raakte zo verknocht aan het Afrikaanse continent en de manier van leven, dat hij er samen met zijn gezin inmiddels een groot deel van het jaar woont. ‘Alle schoonheid en lelijkheid komen samen in Zuid-Afrika. Ondanks de chaos van dat land voelt het als thuiskomen. De gastvrijheid, de verhalen, de warmte, de muziek, de geur. Ik heb er veel geleerd, en tóch wil ik er niet permanent wonen. Ik voel me te veel verbonden met Nederland, zelfs nu ik al jaren in Vlaanderen woon. Ik blijf een Nederlander: hier was ik jong, woonden mijn ouders. Hier ligt de oorsprong van mijn verhaal.’ <

*Meer weten over het tv-programma Serenade van Stef?
Ga naar pagina 23*

Teamwork

Samen strijden voor sterkere inloophuizen

Inloophuizen hebben een belangrijke functie voor dak- en thuisloze mensen en eenzamen. Dit is de plek waar ze terecht kunnen voor een kop soep, een praatje en persoonlijke ondersteuning. Maar veel van de huizen hebben het financieel moeilijk en dreigen te verdwijnen. Kansfonds steunt hen via Fonds Franciscus, en werkt daarvoor samen met partners als KNHM foundation. Hoe gaat het met die samenwerking?

'Het is fijn dat KNHM de inloophuizen echt wil leren kennen'

Projectadviseur **Willem van Sermondt** bespreekt zijn plannen met **Yvonne Rosloot** van KNHM

DIT IS FONDS FRANCISCUS

Vanuit Fonds Franciscus ondersteunt Kansfonds de komende vijf jaar 75 inloophuizen in Nederland. Niet alleen met een financiële bijdrage, maar ook via trainingen. Daarbij krijgt Kansfonds hulp van verschillende partners. Samen maken we inloophuizen weerbaar voor de lange termijn.

Meer lezen? Kijk op kansfonds.nl/fondsfranciscus

Kansfonds en KNHM foundation kennen elkaar van evenementen. 'We wisten daardoor precies waar KNHM goed in is', vertelt Willem van Sermondt van Kansfonds. 'Namelijk: maatschappelijke initiatieven helpen groeien. Ze inspireren en adviseren over allerlei thema's. Van duurzame financiering vinden tot bereik vergroten via social media. Precies aan zo'n partner hadden we behoefte bij Fonds Franciscus. Nu trainen ze bestuurders en medewerkers van inloophuizen om de organisaties financieel sterker te maken.'

De eerste zeventien inloophuizen zijn in september gestart. 'In groepslessen leren ze structurele veranderingen door te voeren, waardoor de financiering voor meerdere jaren een solidere basis krijgt', vertelt Yvonne Rosloot van KNHM. 'Ook ondersteunen we bij individuele vragen. Als een inloophuis bijvoorbeeld een pand wil overnemen van gemeente of kerk, kunnen wij hierover adviseren.'

Jullie werken nu een jaartje samen. Hoe bevalt het?

Willem: 'Heel goed. We merken dat KNHM de inloophuizen echt wil leren kennen. Hoe werken ze, wat zijn hun behoeften? Daar spelen ze op in. Elk huis heeft zijn eigen identiteit. Yvonne en haar collega's hebben een goed gevoel voor de verschillen tussen de organisaties.'

Yvonne: 'Dat is mooi om te horen. Ik vind het fijn dat we gelijkwaardig zijn. Samen gaan we voor het beste programma. Daarnaast is het prettig dat Willem en ik snel beslissingen kunnen nemen. We hoeven niet eerst voor goedkeuring langs een paar managers. Toen onlangs bijvoorbeeld nieuwe coronamaatregelen werden aangekondigd, besloten we 's morgens om de fysieke training van die middag online te geven en een extra sessie de week erna in te lassen.'

'Ik vind het interessant om te onderzoeken of inloophuizen zelf ook geld kunnen verdienen'

Wat vinden de inloophuizen van de training?

Yvonne: 'Ze zijn blij met de ondersteuning en gaan serieus aan de slag met opdrachten die ze meekrijgen. Sommige deelnemers zeiden bij aanvang dat ze het vervelend vinden dat ze voor geld altijd van anderen afhankelijk zijn. Daar kunnen wij binnen onze training niks aan veranderen. Ik vond het wel spannend of ze in die emotie zouden blijven hangen. Maar dat was gelukkig niet zo.'

Willem: 'Het valt me op dat de deelnemers ideeën uitwisselen en elkaar tips geven.'

Yvonne: 'Klopt, de ontmoeting met collega's vinden ze waardevol.'

Een leergierig clubje, dus?

Willem: 'Ja, het zijn actieve, creatieve en sociaalvaardige mensen. Met het programma leren we ze om ook ondernemender te worden.'

Yvonne: 'En verder vooruit te kijken. Hoe ziet hun financiering er over vijf jaar uit? We leren ze om hierover planmatiger en strategischer na te denken. Zo hoeven ze niet ieder jaar opnieuw het geld bij elkaar te sprokkelen. We kijken daarbij niet alleen naar fondsenwerving, maar ook hoe ze aan geld kunnen komen bij overheden, bedrijven en via bijvoorbeeld crowdfunding of het organiseren van een evenement.'

Willem: 'Het is interessant om te ontdekken of en hoe crowdfunding voor inloophuizen kan werken. Meestal wordt het gebruikt om geld op te halen voor één activiteit. Hier gaat het juist om duurzame financiering.'

Is dit het begin van een lange samenwerking?

Willem: 'Na deze eerste groep gaat KNHM foundation een tweede groep van nog eens achttien inloophuizen trainen. De samenwerking duurt sowieso twee jaar.'

Yvonne: 'Als het aan ons ligt, gaan we zeker meer samenwerken. Ik vind het interessant om te onderzoeken of inloophuizen zelf ook geld kunnen verdienen. Veel inloophuizen koken, misschien kunnen ze maaltijden verkopen of ruimtes verhuren. En met het binden en boeien van vrijwilligers is ook nog veel te winnen. We denken daar graag over mee.' <

'Kansfonds maakt een ongeziene groep zichtbaar'

De Nationale Postcode Loterij is al jaren een belangrijke geveer aan Kansfonds. Mede dankzij hun bijdrage kan Kansfonds zich dagelijks met hart en ziel inzetten voor de meest kwetsbare mensen in onze samenleving. Wat maakt de loterij en Kansfonds zo'n goede match? We vroegen het aan **Dorine Manson**, managing director van de Nationale Postcode Loterij.

De Nationale Postcode Loterij streeft naar een groene en rechtvaardige wereld. Jaarlijks steunt de organisatie daarom ruim honderd goede doelen, die zich ook sterk maken voor (een deel van) deze missie. De financiële steun van de loterij is vrij besteedbaar. Dat betekent dat goede doelen zelf mogen bepalen aan welke projecten ze het geld uitgeven. En dat is uniek. 'Wij geloven dat de goede doelen die wij steunen, zelf het beste weten waar de bijdrage de meeste impact maakt', zegt Dorine Manson, managing director van de Nationale Postcode Loterij. 'Ze hoeven daarom geen extra verantwoording bij ons af te leggen, maar we kijken wel kritisch bij welke organisaties dat vrij besteedbare geld in goede handen is.'

Durf

Kansfonds ontvangt al sinds 2006 jaarlijks een bijdrage van de Postcode Loterij, in totaal nu 142,8 miljoen euro. 'Kansfonds zit in de haarvaten van de samenleving', zegt Manson. 'De projecten en organisaties die ze steunen bereiken mensen die vaak ongezien blijven, zoals dak- en thuisloze jongeren, ongedocumenteerden en mensen die leven in armoede. De organisaties zijn vaak heel lokaal georganiseerd. De initiatiefnemers en vrijwilligers weten daarom precies wat er speelt. Zij geven iedereen de kans om een waardig leven te leiden. Kansfonds durft te investeren in deze projecten en daarmee ook in zeer kwetsbare doelgroepen. Juist in deze tijd is dat ontzettend belangrijk. Die belangrijke missie ondersteunen wij graag.'

Onwetendheid

'Er zijn in ons land nog steeds te veel mensen die niet weten waar ze diezelfde nacht kunnen slapen, nauwelijks geld hebben om eten voor hun kinderen te kopen of bij niemand terecht kunnen als het slecht met ze gaat. Tegelijk hebben veel mensen geen idee dat er in hun eigen land zo'n grote groep mensen aan de kant staat. Dat merkte ik toen ik directeur was bij VluchtelingenWerk Nederland. Voor veel mensen ging de vluchtelingen crisis pas leven toen de 3-jarige Aylan dood aanspoelde op het strand van Bodrum. Iedereen herinnert zich nog wel die verschrikkelijke foto. Sociale media explodeerden: er moest wat gebeuren! Wij kregen toen in twee maanden zo'n tienduizend nieuwe aanmeldingen van vrijwilligers. Nederland liet zich toen van haar beste kant zien.'

'Dat vond ik heel bijzonder om te ervaren. Het vluchtelingenprobleem werd door één foto plots heel zichtbaar. En dat zichtbaar maken van een kwetsbare groep mensen is enorm belangrijk. Daarom ben ik blij dat wij Kansfonds in zijn missie kunnen steunen.'

Dorine Manson: 'Veel mensen hebben geen idee dat er in hun eigen land zo'n grote groep mensen aan de kant staat.'

Wat gebeurt er als je gewoon geld geeft aan mensen in armoede? In Nederland gaan wij dit onderzoeken en uitvoeren, maar in het buitenland zijn er al interessante projecten die de afgelopen tijd met positieve resultaten naar buiten kwamen.

In een Fins onderzoek hadden bijstandsgerechtigden die een maandelijks geldbedrag zonder voorwaarden ontvingen, een betere mentale gezondheid en meer tijd voor vrijwilligerswerk en het verlenen van informele zorg bij familie, dan de controlegroep die een bedrag mét voorwaarden kreeg.

<https://lnkd.in/d/J5bbkj>

In Canada kregen dak- en thuislozen geld, hierdoor vonden ze sneller vast onderdak, gaven minder geld uit aan verslavende middelen en meer aan kleding en voedsel dan de controlegroep. Bovendien leverde dit een besparing op van ruim 5.000 euro per persoon per jaar.

<https://lnkd.in/d/264HFY>

Dit bewijst: ingewikkelde problemen vragen niet altijd om ingewikkelde oplossingen.

#WereldArmoedeDag

Kijkje achter de schermen bij SERENADE VAN STEF

Heb je ook zo genoten van het tv-programma *Serenade van Stef*? Op 18 december is alweer de laatste uitzending. Maar niet getreurd, je kunt alle liedjes die Stef Bos in het programma zingt, terugluisteren op kansfonds.nl/serenade. Hier vind je ook de bijbehorende songteksten en bonusbeelden die achter de schermen gemaakt zijn. *Serenade van Stef* is een zevendelige serie die Kansfonds samen met KRO-NCRV maakt. Zanger Stef Bos gaat in gesprek met mensen die in de problemen kwamen én weer oprabbelden. Waar putten ze toen en nu hoop uit? Na elke ontmoeting gaat Stef met zijn band aan de slag om een inspirerend lied te componeren waarmee hij zijn gast verrast.

Er staat ons een gekke kerst te wachten. Toch hopen we dat je het thuis gezellig maakt en kunt genieten van de bijzondere dagen. Namens alle medewerkers van Kansfonds: **een fijne kerst en een heel mooi 2021!**

Make-over KANSFONDS.NL

Onze website krijgt een nieuw jasje! En die zit als gegoten. De site wordt een stuk overzichtelijker en gebruiksvriendelijker, zodat jij snel de informatie vindt waarnaar je op zoek bent. De vormgeving komt overeen met die van magazine *Mede*, dat begin dit jaar vernieuwd is. Helder, dichtbij en stoer! Nog even geduld, binnenkort is de nieuwe site in de lucht!

A B.C. research project gave homeless people \$7,500 each – the results were...

cbc.ca

85 - 5 commentaren

GEEF DAKLOZE JONGEREN EEN THUIS

In tien jaar tijd verdrievoudigde het aantal dak- en thuisloze jongeren in Nederland: van vierduizend naar maar liefst twaalfduizend. Door problemen thuis, schulden en geen opleiding of werk raken ze de grip op hun leven kwijt. Kansfonds wil een oplossing voor dit groeiende probleem en heeft het onderwerp de laatste jaren hoger op de politieke agenda gekregen. Dat is hard nodig. En daarbij vragen we ook jouw hulp.

Elk mens telt. Dat basisrecht geldt voor iedereen. Daarom onderzoekt Kansfonds nieuwe oplossingen om de groeiende groep dak- en thuisloze jongeren aan te pakken met het nieuwe programma *Alle jongeren een thuis*. Op pagina 10 kun je daar alles over lezen.

Bureaucratievrij geld

Ondertussen zijn we nauw betrokken bij het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren van het ministerie van VWS. Bij die aanpak staat de jongere centraal: wat heeft die nodig om zijn of haar leven weer op de rit te krijgen? Voor elke jongere is die oplossing anders. Maatwerk dus. Kansfonds steunt dit project en zorgt dat deze jongeren financiële hulp krijgen, zónder dat daar regels aan verbonden zijn. Bureaucratievrij geld noemen we dat.

Zetje in de goede richting

Uit onderzoek blijkt dat gemiddeld vijfduizend euro nodig is om een dakloze jongere perspectief te bieden. Blijft een jongere op straat leven, dan kost dat de samenleving veel meer: tussen de tien- en twintigduizend euro. Daarom geven we ze graag een zetje in de goede richting. Bijvoorbeeld door de borg en de eerste maand huur voor hen te betalen als er een woning gevonden is. Want zonder deze financiële hulp gaat de woning aan hun neus voorbij. En een eigen plek geeft juist die stabiliteit die ze zo hard nodig hebben. Vanuit daar kunnen ze weer verder bouwen aan werk, studie en inkomen.

Help je ons mee?

Maar met alleen huur en borg zijn we er nog niet. We willen de jongeren ook helpen om van hun nieuwe huis een thuis te maken. Voor bijvoorbeeld 500 euro kunnen ze een kleine inboedel kopen. En voor 90 euro een fiets, die ze de vrijheid geeft om naar een sollicitatiegesprek of hun werk te rijden. Alles wat we doen, doen we met een reden: iemand uit de zorgen verlossen en op eigen benen leren staan. Help je ons mee?

Doneren kan via www.kansfonds.nl/jongeren. Liever eerst meer weten? Neem dan contact op via e.vanharten@kansfonds.nl

Wil je donateur worden?
Scan de QR-code met de camera van je telefoon of ga naar kansfonds.nl/jongeren

SOMMIGE MENSEN BLIJVEN JE VERBAZEN. DOOR HUN DOORZETTINGSVERMOGEN, DIEPE VERTROUWEN OF GRENZELOZE INZET VOOR ANDEREN. KRACHTPATSER VAN DEZE MEDE: AMJAD (22).

Als de Syrische Amjad in vloeiend Nederlands vertelt over zijn reis van Syrië naar Maastricht, wordt het al snel duidelijk. Deze jongen heeft waarschijnlijk meer levenservaring op zak dan een doorsnee 22-jarige. In 2011 vluchtte hij met zijn ouders voor de oorlog. Eerst naar Sudan, toen naar Turkije. In Sudan kon hij even naar school, in Turkije werkte hij in een café en een fabriek. 'Ik wilde graag contact maken met anderen. Erbij horen. Maar ik sprak geen Turks en voelde me niet welkom. Het was een zwarte periode.' In Nederland was er hoop. Zijn familie kreeg in 2017 een verblijfsvergunning. Eindelijk, dacht Amjad opgelucht. Een toekomst! Via Facebook kwam hij in contact met het Refugee Project Maastricht (RPM), dat hem uitnodigde voor hun activiteiten. Het bleek een gouden zet voor Amjad.

VAN LEERLING NAAR LERAAR

RPM verbindt nieuwkomers uit oorlogslanden met studenten en inwoners uit Maastricht. Ze organiseren taallessen, uitjes en sport- en muzieklessen. Amjad greep zijn kans en bouwde actief een nieuw leven op in Limburg. 'Tijdens de taallessen en uitjes maakte ik vrienden en leerde ik de taal goed spreken. Daardoor kon ik ICT-beheer gaan studeren en heb ik nu een baantje in een verzorgingshuis. Dankzij RPM voel ik me verbonden met Nederland en het leven in Maastricht. Bovendien is het er altijd zo gezellig. Het gaat nu echt goed met mij.' Bij RPM kunnen ze inmiddels niet meer zonder Amjad en zijn aanstekelijke enthousiasme. Want na jaren woordjes stampen en grammatica kauwen, geeft hij nu zelf Nederlandse taallessen aan nieuwkomers.

'De afgelopen tien jaar zag ik dat het leven donkere en lichte periodes heeft. Mijn grootste les? Dat ik altijd moet blijven geloven dat na slechte tijden ook weer betere komen.' <

**Uitgelezen? Geef Mede door
aan iemand anders!**

Wil je donateur worden?

Scan de QR-code met de camera van je telefoon of ga naar

kansfonds.nl/donen

*'Ik wilde contact
maken, erbij horen'*

